

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Weert
Postbus 950
6000 AZ Weert

Betreft: zienswijze inzake beleidsnota huisvesting arbeidsmigranten Gemeente Weert 2018

Weert, . . . oktober 2018

Geacht College,

Hierbij maken wij onze zienswijze omtrent de beleidsnota "Huisvesting arbeidsmigranten, Gemeente Weert 2018", gepubliceerd op 13 september 2018, kenbaar.

Onze zienswijze is in 2 delen opgebouwd: de huisvesting van arbeidsmigranten in Weert in algemene zin en meer specifiek, de huisvesting van arbeidsmigranten op het HQ-terrein (Kazernelaan 101 in Weert)

Hoe groot is het probleem?

Het ontbreekt ons aan betrouwbare cijfers om de door u bepleitte urgentie te begrijpen.

In overeenstemming met de provincie maakt u een onderscheid tussen zogenaamde "long stay" en "short stay" arbeidsmigranten [1]. De eerste groep heeft als kenmerk zich gedurende langere tijd of permanent in Nederland te willen vestigen. Deze groep is ingeschreven in het BRP en omvat voor Weert in 2018 een totaal van 2087 personen (exclusief personen met een Belgische of Duitse nationaliteit) [2]. Zij zijn merendeels in reguliere woningen ondergebracht. De short stay arbeidsmigranten verblijven minder dan 4 (opeenvolgende?) maanden in Nederland en zijn niet in het BRP geregistreerd.

Uw beleidsnota richt zich op deze short stay arbeidsmigranten. Het blijft onduidelijk hoeveel het er zijn en waar deze te werk gesteld zijn.

Uit de Beleidsnota blijkt niet dat dit is onderzocht.

Nog in het schrijven d.d. 19 juli 2018 van het hoofd afdeling Ruimte & Economie aan de Stichting Ondernemend Limburg wordt aangegeven dat de gemeente Weert tot voor kort geen signalen heeft ontvangen dat het in 2008 vastgestelde beleid niet voldoende zou zijn. Verder wordt in het betreffende schrijven vermeld dat de gemeente geen zicht heeft op de behoefte en ook geen zicht heeft op het aantal arbeidsmigranten dat in de gemeente verblijft.

Daar waar het beleid, dat u door de raad wil laten vaststellen, verstrekkende gevolgen kan hebben voor veel inwoners van Weert, dient aan dit beleid uit het oogpunt van zorgvuldigheid deugdelijk onderzoek ten grondslag te liggen.

Wij vinden de informatie over het aantal short stay arbeidsmigranten essentieel voor onze beeldvorming. Vooralnog veronderstellen wij dat dit aantal wezenlijk kleiner is dan de long stay arbeidsmigranten en gerelateerd aan de locatie van tewerkstelling (binnen gemeentegrenzen van Weert) zal dit aantal slechts enkele honderden personen bedragen.

Aldus is het huisvestingsprobleem in omvang wezenlijk kleiner dan dat u suggereert en is ook huisvesting relatief eenvoudig te realiseren door op de werklocatie of in het buitengebied - in ieder geval niet in bestaande woongebieden - tijdelijke woonunits toe te staan of bestaande gebouwen bij werkgevers hiervoor in te richten.

Huisvesting daar waar gewerkt wordt

Wij zijn van mening dat huisvesting van zogenaamde short stay arbeidsmigranten niet geclusterd in bestaande bebouwing binnen woonwijken moet plaatsvinden omdat dit aantoonbaar tot ernstige overlast leidt. U bent met de overlastproblematiek, die zich voordoet ten gevolge van de huisvesting van arbeidsmigranten op het HQ terrein, genoegzaam bekend.

Brancheorganisatie ABU [3], het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties [4], Provinciale Overheid [5] en Ondernemend Limburg [6] onderstrepen allen de noodzaak van arbeidsmigranten uit andere EU-landen om de nationale, regionale en lokale economie te laten floreren. Allen bepleiten de aandacht en urgentie om deze mensen, met name zij die gedurende korte tijd in Nederland verblijven, op een kwalitatief goede manier te huisvesten en overlast, illegale huisvesting en uitbuiting te bestrijden. Deze huisvesting zou bij voorkeur in de regio moeten plaatsvinden waar deze mensen te werk gesteld zijn. Wij menen dat dit een nadere precisering behoeft: zij moeten in die gemeente gehuisvest worden waar zij daadwerkelijk arbeid verrichten en niet in de gemeente waar een uitzendbureau, dat hen bemiddelt of onder contract heeft, gevestigd is!

Wij vinden namelijk dat Weert zich niet geroepen moet voelen tot de huisvesting van arbeidsmigranten die niet in de gemeente Weert werken, maar elders in de Nederlandse of Belgische regio te werk worden gesteld. Met andere woorden: wij willen niet het probleem oplossen van uitzendorganisaties die een groot geografisch gebied bestrijken en toevallig in één bepaalde plaats gevestigd zijn.

Lokale ondernemers die zich de lusten van arbeidsmigranten mogen toerekenen moeten ook de lasten dragen! Daarom pleiten wij voor huisvesting van short stay arbeidsmigranten zoveel mogelijk op de plaats waar zij te werk gesteld worden, en in ieder geval buiten woonwijken!

De door u genoemde uitsluiting van dubbele afhankelijkheid van arbeidsmigranten - indien de werkgever ook de huisbaas is - kan voorkomen worden door de huisvesting door een derde partij zoals bijvoorbeeld een woningcorporatie, te laten uitvoeren, die dan tevens ook via het SNF-

keurmerk garant kan staan voor een deugdelijke huisvesting en tevens maatregelen kan treffen en toezicht kan houden op de wijze van bewoning en het toezicht op de openbare orde. Ook voor de huisvesting in private gebouwen kan het SNF-keurmerk verplicht gesteld worden en kan de huisvesting door een semioverheidsinstantie uitgevoerd worden.

Het beleid, waarin u ook de mogelijkheid wilt openen om in een (voormalige) kazerne (waarmee u specifiek het HQ terrein bedoelt) maximaal 100 arbeidsmigranten te huisvesten, is daarmee in strijd. Het HQ terrein en de aldaar aanwezige bebouwing is eigendom van een private partij (ontwikkelaar), die momenteel een deel van de gebouwen verhuurt aan een onderneming, die arbeidsmigranten te werk stelt en tevens deze arbeidsmigranten huisvest op het HQ terrein (dubbele afhankelijkheid).

Proportionele benadering

Met de huisvesting van maximaal 1000 asielzoekers (thans variërend tussen de 600 en 650 personen, met een reservecapaciteit tot 1000 inclusief de maximaal 50 meer overlast gevende AMV-ers (Alleenreizende Minderjarige Vluchtelingen) op het HQ-terrein, levert Weert in Limburg een bovenproportionele bijdrage aan het huisvesten van asielzoekers. De woonwijk 'Rond de Kazerne' is fors belast: er is geen andere woonwijk in Weert en Limburg die een dergelijke omvangrijke huisvesting en belasting kent. De belasting is begrensd door een tijdelijke situatie: vanaf september 2020 zal het Asielzoekers Centrum (AZC) hier sluiten en wordt een hoogwaardige ontwikkeling van het gebied gecontinueerd, waarvoor nu op andere delen van het terrein al invulling heeft plaatsgevonden. Een opname van maximaal 100 arbeidsmigranten gedurende onbepaalde tijd - zoals in uw beleidsnota opgenomen - betekent een wezenlijke toename van de belasting in deze woonwijk. Vanuit het oogpunt van belasting en geografische spreiding is het noodzakelijk deze huisvesting op (een) andere locatie(s), bij voorkeur aan de rand van de gemeente, maar in ieder geval buiten deze woonwijk, te situeren. De u bekende overlast van short stay arbeidsmigranten op het HQ-terrein gedurende de afgelopen maanden heeft aangetoond dat deze onacceptabel is.

Dit betekent ons inziens dat de in de Beleidsnota voorziene mogelijkheid om arbeidsmigranten te huisvesten in de kazerne (HQ terrein) en op aan de woonwijk 'Rond de Kazerne' grenzende industrieterreinen dient te worden uitgesloten in de beleidsnota. In dit kader willen wij verder nog opmerken dat de in paragraaf 4.3 van de Beleidsnota genoemde maatregelen die, naar wij aannemen zien op het beperken van de overlast, hiertoe volstrekt ontoereikend zijn, alleen al om dat iedere reële mogelijkheid van effectieve controle en handhaving ontbreken. Immers, eerder hebben wij vernomen dat de gemeente onvoldoende capaciteit voorhanden heeft om waar nodig handhavend op te treden. Bovendien is in de beleidsnota niet genoemd welke sancties er verbonden zijn aan het niet nakomen van de vergunningsvoorwaarden.

Het beleid, zoals dit in de Beleidsnota is verwoord, is in ieder geval voor wat betreft het HQ terrein eenzijdig en geeft er onvoldoende blijk van dat de belangen van de omwonenden zijn meegewogen: het beleid is enkel gericht op de huisvestingsproblematiek van arbeidsmigranten, maar verliest de gevolgen voor de omwonenden, en daarmee de belangen van de omwonenden, uit het oog.

Blokkade duurzame ontwikkeling

De verkoop van het voormalige KMS-terrein (van Rijksvastgoedbedrijf naar Gemeente Weert naar HQ) heeft plaatsgevonden op voorwaarde dat het terrein duurzaam en kwalitatief hoogstaand zou worden ontwikkeld. Deze voorwaarde komt terug in het 'ontwikkelkader van Weert-West' [7] en in de toelichting van het bestemmingsplan 'Kazernelaan 101' [8]. Er wordt gerefereerd aan een open overgang van stedelijk gebied naar natuur. Op het voormalig KMS-terrein gaan 4 pleinen ingericht worden rond de thema's 'zorg', 'sport', 'opleiding' en 'ontwikkeling'. De huisvesting van arbeidsmigranten, tijdelijk of voor langere tijd, past niet in deze visie, noch in het eerder genoemde ontwikkelkader. Die huisvesting is dan ook binnen het bestaande bestemmingsplan niet toegestaan. Door hier aan te tornen wordt de bestaande situatie en de toekomstige ontwikkeling geheel onderuit gehaald: investeringen in bestaande gebouwen en nieuwbouw worden gestaakt vanwege de getto-vorming op het terrein; bestaande huurders willen geen gedoe van de buitenlandse burens die niets hebben met de rest van hun woonomgeving en zien uit naar een betere omgeving, met een negatieve spiraal van ontwikkelingen tot gevolg. Het getuigt dan ook van een gebrek aan consequent beleid van het huidige gemeentebestuur om op deze locatie huisvesting van arbeidsmigranten toe te staan. Dit zeker tegen de achtergrond dat het thans ter plaatse van het HQ terrein geldende bestemmingsplan nog zeer recent is vastgesteld, aan welke vaststelling wij ook het vertrouwen ontlenen, dat de aldaar mogelijk gemaakte ontwikkeling gerealiseerd zal worden. Het vorige bestuur, met name wethouder Van Eersel, heeft toegezegd handhavend te zullen optreden tegen de situatie dat op het HQ terrein arbeidsmigranten zijn gevestigd. De 180 graden draai in het beleid van het huidige gemeentebestuur in de periode eind mei 2018 tot eind augustus 2018 is voor ons een raadsel en onacceptabel.

In dit verband stellen wij dan ook de voorwaarden voor geclusterde huisvesting [1] nadrukkelijk aan de orde: hoe verklaart en accordeert de gemeente Weert de huisvesting van arbeidsmigranten op het HQ-terrein vanuit haar eigen beleidslijn als verwoord op pagina 12 van [1]: "Een aanvraag voor geclusterde huisvesting wordt in ieder geval geweigerd indien naar het oordeel van het college één of meer van de volgende aspecten in onevenredige mate worden aangetast of belemmerd: de gebruiksmogelijkheden van omliggende functies; het woon- en leefklimaat van een nabij gelegen woonwijk; etc...." ?

Het verblijf van arbeidsmigranten direct naast het verblijf van intensieve zorg ontvangende cliënten van Psytrek lijkt ons geen geslaagde combinatie. De recentelijk aangekondigde beëindiging van overnachtingen van leerlingen van de Basketbal Academie Limburg na herhaaldelijk ondervonden overlast van in hetzelfde gebouw gehuisveste arbeidsmigranten spreekt voor zich. Over de vastgestelde langdurige overlast in de wijk nog maar te zwijgen.

Binnen het vigerende bestemmingsplan en overige verordeningen en regelingen is huisvesting van arbeidsmigranten op het HQ-terrein niet toegestaan. Het mogelijk goed te keuren nieuwe beleid in deze is geen reden om een strijdigheid met de huidige regels te gedogen zoals wij verwoord hebben in ons bezwaarschrift van 6 oktober 2018 tegen dit gedogen. De huisvesting dient dan ook onmiddellijk beëindigd te worden. Als bovendien de eigenaar van het terrein aan B&W bevestigt mee te willen werken aan handhaving conform de huidige rechtssituatie [9], begrijpen wij niet waarom B&W afzien van handhaving en sancties en daardoor een vrijbrief geeft voor wetsovertredingen.

Samenvattend willen wij u overtuigen dat:

1. geen huisvesting geboden moet worden in de gemeente Weert aan arbeidsmigranten die niet daadwerkelijk in de gemeente Weert arbeid verrichten;
2. geclusterde huisvesting van arbeidsmigranten in het algemeen in woonwijken en in het bijzonder op het HQ-terrein (Kazernelaan 101) uitgesloten moet worden in de binnenkort aan de aan de gemeenteraad ter vaststelling voor te leggen beleidsnota Huisvesting Arbeidsmigranten in Gemeente Weert [1]

Hoogachtend,

(handtekening)

(naam)

(adres)

kopie naar Gemeenteraad

Bronvermelding

[1] Beleidsnota Huisvesting Arbeidsmigranten Gemeente Weert 2018, september 2018

[2] Statline CBS

[3] Whitepaper Arbeidsmigranten van groot belang voor Nederland (bijlage A bij Beleidsnota [1])

[4] Routekaart naar goede huisvesting van EU-migranten (bijlage B bij Beleidsnota [1])

[5] Provincie Limburg aan Gemeente: short stay migranten in Limburg (bijlage D bij Beleidsnota [1])

[6] Brief Ondernemend Limburg, 6 juni 2018 (bijlage C bij Beleidsnota [1])

[7] Ontwikkelkader Weert-West, Gemeente Weert, juni 2017

[8] Definitief bestemmingsplan en toelichting 'Kazernelaan 101', Gemeente Weert, 28 februari 2018

[9] Zienswijze HQ op aangekondigde Last onder Bestuursdwang, 6 juni 2018